

δὲ γὰρ, πρὸς δὲ ἐν ἰσοκρίσειας. ἢ δὲ σοφιστῶν οἱ ἐπαγέλλομενοι, λίαν φαίνονται πόρρω ἐξ ἧς διδασκᾶν ἄλλος γὰρ οὐδὲ ποῖον τί βῆναι, εἰ δὲ ποῖα ἴσασιν οὐ γὰρ ἀπ' αὐτῶν τῆ ῥητορικῆς, εἰ δὲ χεῖρα ἐπίθεσται· εἰ δ' αὖ ὄντο ῥητορῶν (ἢ) τὸ νομοθεῖν σὺν συναχαρόντι τῶν διδδόμενων τῶ νόμων ἐκλέξασθαι γὰρ (ἢ) τῶν ἀρίστοις, ἄσπερ εἰ δὲ ἐκ λογικῶν σὺν σωφέσας, καὶ τὸ κρίνειν ὁρθῶς μέγιστον, ἄσπερ ἐν τῆς κτ' μεσικλῶ· οἱ γὰρ ἐμπειροὶ ἀεὶ ἐκέρσας κρίνοισιν ὁρθῶς τὰ ἔργα, καὶ δὲ ἂν ἢ πῶς ὀπιτελεῖ, σὺν ἴσασιν, καὶ ποῖα ποιοῖς συμβάδων τοῖς δὲ ἀπέθερις, ἀγαπητὸν τὸ μὴ διαλαοδάνειν, εἰ εὐ ἢ κερκῶς πεποιτισται τὸ ἔργον, ὡς περ ὅτι γραφικῆς· οἱ δὲ νόμοις τοῖς πολιτικῶς ἔργος ἐοικῶσι πῶς οὐκ ἐν τῶν νομοθετικῶς γήνοιντ' ἀπ' πρῶ, ἢ τῶν ἀρίστοις κρίναι, οὐ γὰρ φαίνονται ἐξ ἧς ἰαπεκαὶ ἐν τῶν συλχαμματα τὸ γένεσθαι, καὶ τοῖς περὶ τῶν γὰ λήγαν, οὐ μόνον τὰ θερεπαύματα, ἀλλὰ καὶ ὡς ἰαθεῖν αὐ, καὶ ὡς δὲ θερεπαύειν, ἐκείνου διετόμεροι, τὰς ἐξείεις. ταῦτα δὲ, τῶς ἡβὲ ἐμπειρίας, ἀρέλιμα (ἢ) δουκί· τοῖς δὲ ἀνεπισήμοισιν ἀχρεῖα ἴσως οὐκ καὶ τῶν νόμων, καὶ τῶν πολιτικῶν αἰ σωαζογῶν, τοῖς ἡβὲ διωαυθῶς θεωρήσασ, καὶ κρῖναι τί κελεύει, ἢ τοῦ αὐτῶν, ἢ ποῖα ποιοῖς ἀρμόπει, δὲ χρῆσται αὐ εἶν· τοῖς αἰεὺ ἐξείεις τὰ ποιαῦτα διεξείδου, τὸ ἡβὲ κρίνειν κελεύει. ἐκ αὐ ἴσασθαι, εἰ μὴ ἀρεῖ ἀντόματον δισωεπῶ περι δὲ εἰς ταῦτα τὰ καὶ αὐ γήνοιτο. περικλιπόντων οὐκ τῶν περὶ τῶν ἀνδρῶν τὸ πρὸ τῶς νομοθεσίας, αὐτοὶ δὲ πρὸς ἐξείεις μετὰ βέλπον ἴσως, καὶ ἄλλος δὲ πρὸς πολιτίας, ὅπως εἰς διωαμῶν ἢ πρὸς τὰ ἀνδρῶν φιλοσοφία τελεωθῆ. πρὸς τὸν ἡβὲ οὐκ εἰ πῶς μέγιστον εἴρηται κελεύει ὑπὸ τῶν περὶ χρεῖστων, περὶ ἀδελφῶν ἐπελεῖν εἶτα ἐν τῶ σωηγῶν πολιτικῶν θεωρήσασ τὰ ποῖα σὺζει καὶ φθεῖρει τὰς πόλεις, καὶ τὰ ποῖα ἐκέρσας τῶν πολιτικῶν, καὶ διὰ τῶν αἰτίας αὐ ἡβὲ κελεύει, αἰ δὲ τοῦ αὐτῶν πολιτικῶν τῶν θεωρήστων γὰρ τούτων, τὰ καὶ ἀν μετὰ λον σὺν δὲ μετὰ, καὶ ποῖα πολιτεία ἀρεῖται, καὶ πῶς ἐκέρσται ταχθεῖσα, καὶ τίς νόμος καὶ ἴδουσι χρῶμένη λέγωμεν οὐκ ἀρεῖ ἀδελφῶς.

A si modò potuissent, neque enim civitatibus melius quicquam reliquissent: neque vel sibi vel charissimis quibusque adesse quicquam quàm huiusmodi facultatem maluissent. Non parum tamen conferre experientia videtur: non enim ex civili consuetudine magis civiles redderentur, vnde etiã fit, vt qui de civili facultate cognoscere appetunt, iis opus in super experientia sit. At rhetores ij, qui hæc proficiuntur, valde procul abesse ab ea docenda videntur. neque enim omnino qualisnam ea sit, & circa quæ versetur, sciunt. non enim eandem cum rhetorica, aut peiorem eam esse statuerent: neq. legũ institutionem facilem esse existimaret. cum approbas leges collegerit quispiã, posse inde optimas eligi assereret: quasi electio ea perspicacitate non indigere, & iudicare rectè maximum non sit. Non secus atq. in musica euenit. periti nãq. in singulis opera rectè iudicant: & quibus, aut quomodo perficiantur, quæ debet: qualia itè qualibus consonent, cognoscere consueuerunt. imperitis verò satis est, si bene, an malè factum opus sit, eos non lateat, sicut in pictura. Leges. n. civilibus operibus similes sunt. Quomodo igitur ex his ad legumlatione idoneus eua dere, aut optimas quasq. iudicare quispiã possit? Nam neq. ex scriptis ad medum idonei fieri videntur: cum tamè in his nõ solum curationes, sed quomodo etiã & sanari queant homines, & curatio adhibenda sit vnus cuiusque habitu distincto, tradere conetur. quæ sanè sicut expertis conducit, ita in scientibus inutilia sunt. Fortasse igitur legum quoq. & rerũ publicarum collectiones iis qui cõtemplari possunt, & iudicare quidnam rectè, aut cõtrã sese habeat, aut qualia qualibus conueniunt, viles essent. at qui sine habitu tali pertractant, iis iudicare quidem rectè nõ licet, nisi fortuito. perspicaciores tamè ad ea forsitan efficierentur. Cum itaque antiquiores negotiũ de legulatione imperuefigatũ prætermiserint: melius fortasse est, vt nos ipsi id consideremus: atque omnino de republica: vt pro viribus philosophia quæ ad humanas res spectat, perficiatur. Quocirca primum siquid à veteribus rectè dictum est, id conabimur recensere: deinde ex collectis rebus publicis, quænam sint ea considerabimus, quæ civitates, & singulas republicas & corrumpunt & conseruant, quãsq. ob causas, aliæ bene, aliæ econ-

trario administrantur. His enim consideratis quænam optima respublica sit, & quomodo vnaquæque instituta, quibusque legibus & moribus vtens: magis perspicere poterimus. Sumpto igitur hinc initio dicamus.